Motion

1982/83:815

Lars Werner m. fl.

Åtgärder för att förhindra utländska företag att engagera sig i svensk gruvnäring

Utländska företag har under senare tid visat ett allt större intresse för svenska mineralförekomster. Under våren 1982 meddelades att oljebolaget BP tillsammans med LKAB skall leta malm i Bergslagen. Överenskommelsen gjordes f. ö. med den förra borgerliga regeringens goda minne.

De metaller det framför allt handlar om är wolfram och molybden. Metaller som enligt bedömningar kommer att få stor strategisk betydelse. Risken för bristsituationer av de aktuella metallerna kan uppstå. I Mineralpolitiska utredningen har t. o. m. antytts att Sverige bör upprätta fredskrislager av wolfram och molybden, båda av utredningen klassade som mycket kritiska ur försörjningssynpunkt.

Skulle ett multinationellt bolag ges möjlighet att utöva kontrollen över de berörda metallerna försvåras givetvis möjligheten att upprätta fredskrislager.

BP:s inmarsch i svensk gruvnäring är unik. 1910 instiftades en lag som satte stopp för utländskt ägande av svenska malmer. I sammanhanget kan nämnas att LKAB bildades av just den anledningen, att förhindra utländska företags exploatering av de lappländska järnmalmsfyndigheterna.

De motiv som framförts för samarbetet LKAB/BP är ekonomiska. Från LKAB:s sida har framförts att man inte själv klarar kostnaden av den nödvändiga prospekteringen.

Det är av stor nationell betydelse att sätta stopp för vidare samarbete mellan svenska och utländska gruvföretag. Risken är annars uppenbar att vårt land tappar kontrollen över naturtillgångar och att landets nationella oberoende försvagas.

Det finns anledning att i sammanhanget erinra om att just de stora oljebolagen sedan ett antal år försöker att systematiskt lägga under sig mineraltillgångar av strategisk betydelse i olika delar av världen.

Med hänvisning till ovanstående föreslås

1. att riksdagen hemställer hos regeringen om förslag om att medel anvisas LKAB för att bedriva önskvärd mineralprospektering i Mellan- och Sydsverige utan samarbete med utländska intressen,
2. att riksdagen hemställer hos regeringen om förslag i syfte att förhindra och omöjliggöra för utländska intressen att engagera sig i svensk gruvnäring alltifrån prospektering till utvinning,

3. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad i motionen anförs om att samarbetet mellan brittiska BP och LKAB bör upphöra.

Stockholm den 21 januari 1983

LARS WERNER (vpk)

KARIN NORDLANDER (vpk)
C.-H. HERMANSSON (vpk)
NILS BERNDTSON (vpk)
BERTIL MÅBRINK (vpk)
EVA HJELMSTRÖM (vpk)
LARS-OVE HAGBERG (vpk)
JÖRN SVENSSON (vpk)
JOHN ANDERSSON (vpk)
BJÖRN SAMUELSON (vpk)
OSWALD SÖDERQVIST (vpk)
HANS PETERSSON (vpk)
i Hallstahammar